

از التماس دعا به مرشد تا ۱۱۰ بار ذکر یا علی

۲۴ مرداد ۱۳۹۳ ساعت ۲۲:۳۶

بنا به گواهی متون تاریخی، ورزش زورخانه ای یکی از قدیمی ترین ورزش های ایران می باشد که در تمامی اعصار، با افتان و خیزانی، پیوسته جاری و ساری بوده است و در درون خود پهلوانان بنامی را تربیت و سلوک جوانمردی را به خیل عظیمی از کسانی که در این ورزش گام نهاده اند، آموخته است.

در فرهنگ زورخانه، پهلوان فردی طاهر، دلیر، پاک اندیش و پاک بدن است، مومن و پرهیزکار است و یاری دهنده مظلومین و ستم دیدگان و از دشمن هراسی ندارد و تعالی بخش دین و میهن است و این افراد در دل زورخانه های رشد و نمو پیدا می نمایند، اما جالب است بدانید که در باب این مکان عقاید مخصوصی در میان مردم رواج دارد، چنانچه علی جهان پور آن ها را چنین بیان می دارد:

التماس دعا به مرشد

زورخانه شفابخش است و مردم اعتقاد به این مطلب دارند. اعتقاد این است: گرد و غبار آغشته به عرق بدن پهلوانان، در زورخانه شفابخش است. گاهی از مرشد می خواهند برای شفای بیمار دعا نماید. این اعتقادات متکی بر زورخانه است. ورزشکار باستانی گود را محراب می داند و لنگ را سجاده و احرام قبول دارد. پس نیایش و دعای خیر آنان مورد قبول و احترام است. حتی جهانگردان اروپایی بر این عقیده مردمی با نگاه ویژه ای توجه دارند. در این مورد آمده است: در زورخانه ها چاه آب با حوضی کوچک وجود داشت ورزشکاران پیش از شروع ورزش وضو می ساختند، خواندن نماز جماعت معمول بود تا افراد با وضو وارد گود شوند. آب چاه زورخانه که ویژه ورزشکاران بود در فرهنگ عامه متبرک و شفابخش بوده است. مادر یا پدری که مریضی داشته و بیماری فرد بیمار طولانی می شده است، جلو در ورودی زورخانه حاضر شده از ورزشکاران که قصد ورود و ورزش داشتند می خواست مریض او را دعا کنند و در نیایش گود طلب شفا نمایند و گاهی دیده شده که مریض را در همان محراب می خوابانیدند. مرشد و ورزشکاران داخل گود برای او دعا و نیایش و طلب شفا می کردند.

خاکبوسی گود نماد تواضع

هر فردی که وارد گود می شود، بوسه بر خاک گود می زند. بدین گونه که با سرانگشتان یک دست به کف گود زده، آنگاه دست را بوسیده و بر چشم می نهند. خاکبوسی در فرهنگ ایران سابقه دیرینه دارد و در شاهنامه مکرر آمده است. اما خاکبوسی گود، یک نوع احترام به خاک گود است و نمادی از افتادگی و تواضع در برابر آفریدگار است.

جایگاه سادات

گود مقدس زورخانه چندضلعی و یا دایره شکل است، ضلع و کمان پشت به مرشد، جای قرار گرفتن سادات است. در حقیقت برای سادات گود حرمت و احترام ویژه ای قائلند... همیشه سعی می شود در گود فردی از سادات علوی حضور داشته باشد حتی اگر یک پسر بچه باشد. عقیده بر این است سادات برکت گود هستند.

پاره شدن ضرب!

عقیده بر این است هرگاه ضرب مرشد در هنگام ضرب گیری پاره شود، فرد ناپاکی در فضای زورخانه چه در داخل گود و چه در خارج از گود وجود دارد. در این صورت مرشد با صدای بلند می گوید: بر چشم پیس لعنت، بر ناپاک لعنت، آنگاه تقاضای صلوات می نماید.

بر ناپاک و چشم بد لعنت

در گذشته تخته شنا (شنو) بزرگتر یعنی طویل تر از معمول امروز بوده است. ورزشکار هنگام شنا به جای پنجه دست ها گاهی با شانه ها شنا می رفته که در آن صورت باید نیم تنه را بلند کرده، یا سمت راست و بعد سمت چپ شانه به تخته شنا می زده. گاهی اتفاق می افتاد که تخته شنا می شکست، در آن حالت باز مرشد بر ناپاک و چشم بد لعنت می فرستاد و تقاضای صلوات می نمود. در حال حاضر این اتفاق گاهی در میل گرفتن پیش می آید و گاهی در انجام چرخ (چرخیدن ورزشکار در گود) این اتفاق را بدشگون دانسته و با صلوات مکرر رفع چشم زخم می نمایند.

نذر روغن

پیش از استفاده از نفت سفید در چراغ ها برای روشنایی، زورخانه با شمع، گرجانه و پیسوز روشن می شد. روغن مایع (روغن کرچک) برای گرجانه و روغن جامد (پیه) برای پیسوزها نیز اهدایی و به صورت نذری از طرف افراد حاجتمند به زورخانه ها تامین می گردید.

گرفتاران و پهلوانان

در باب چگونگی طلب کمک و یاری گرفتن از پهلوان یا پهلوانان معمولاً مردی که به او ستم شده و قادر نیست حقش را بگیرد در لحظات پایانی کار زورخانه جلو در خروجی چهارزانو می نشسته و پیشکسوتی از او مشکل را جویا می شد و با سایرین در میان می گذاشت و در راه حل مشکل او همکاری می کردند. اگر زنی دچار مشکلی بوده آن زن لحظاتی پیش از باز شدن در زورخانه در جلو در می ایستاد تا این که یکی از پیشکسوتان از مشکل او جویا می شد آنگاه با کمک سایرین در رفع مشکل او اقدام می نمودند.

گاهی اتفاق می افتاد فردی درمانده و صاحب مشکل از میاندار می خواست در پایان ورزش برای رفع مشکل او ورزشکاران داخل گود «ذکر یا علی» بگیرند. معمولاً این ذکر در حالت شنا گفته می شده است. تعداد ذکر نام مقدس حضرت علی (ع) ۱۱۰ مرتبه است که با ریتم ضربی شنا رفتن انجام می شد (یا علیُّ یا علیُّ یا علی). تنها میاندار با صدای بلند ذکر را می گفت و سایرین در اندیشه تکرار می کردند و شنا می رفتند. میاندار کاملاً به تعداد شمارش نام ذکر علی (ع) توجه داشت و در دور آخر با صدایی بلندتر که مشخص باشد که آخرین ذکر است (یا علی) آخر را به زبان جاری می نمود.

منبع: تقدس آنلاین

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۷۸۰۹/مرشد-دعا-التماس/۱۱۰-بار-ذکر-یا-علی>